

D E C I Z I E

30 decembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Nina Vascan
Victor Burduh
Dumitru Mardari

examinând recursul declarat de Gheorghe Bordei și Irina Bordei,
în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Stepan Bumbu împotriva lui Gheorghe Bordei și Irina Bordei cu privire la încasarea în mod solidar a datoriei și a dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 30 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins cererea apelanților Gheorghe Bordei și Irina Bordei cu privire la repunerea în termenul de declarare a apelului și s-a restituit ca fiind depusă înafara termenului legal cererea de apel depusă de Gheorghe Bordei și Irina Bordei,

c o n s t a ț ă:

La 6 noiembrie 2018, Bumbu Stepan a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Gheorghe Bordei și Irina Bordei cu privire la încasarea în mod solidar a datoriei și a dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 12 iunie 2019 a Judecătoriei Strășeni, sediul central, cererea de chemare în judecată s-a admis.

S-a încasat în mod solidar de la Gheorghe Bordei și Irina Bordei în beneficiul lui Stepan Bumbu, datoria contractuală în sumă de 27 550 de euro, datoria contractuală în sumă de 4 500 dolari SUA conform cursului de referință al Băncii Naționale a Moldovei la momentul executării hotărârii, datoria contractuală în sumă de 44 000 lei, dobânda legală de întârziere mărime de 72 000 lei și cheltuielile suportate în legătură cu plata taxei de stat în sumă de 150 lei.

S-a încasat în mod solidar de la Gheorghe Bordei și Irina Bordei în beneficiul statului, taxa de stat în sumă de 23 220 de lei.

La 29 august 2019, Gheorghe Bordei și Irina Bordei au declarat apel împotriva hotărârii din 12 iunie 2019 a Judecătoriei Strășeni, sediul central, solicitând repunerea în termen a cererii de apel, admiterea apelului declarat, casarea hotărârii și trimiterea cauzei la rejudecare în prima instanță.

Prin încheierea din 30 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea apelanților Gheorghe Bordei și Irina Bordei cu privire la repunerea în termenul de declarare a apelului.

S-a restituit cererea de apel depusă de Gheorghe Bordei și Irina Bordei, pe motiv că a fost depus înafara termenului legal, iar instanța a refuzat se efectueze repunerea în termen.

La 29 noiembrie 2019, Gheorghe Bordei și Irina Bordei au declarat recurs împotriva încheierii din 30 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea încheierii și remiterea cauzei la Curtea de Apel Chișinău pentru examinarea cererii de apel.

În motivarea recursului, au exprimat dezacordul cu încheierea contestată, invocând că este neîntemeiată și pasibilă de a fi casată.

A indicat că instanța de apel a refuzat să primească de la apelant cererea de amânare a ședinței de judecată și nici nu a indicat în procesul-verbal al ședinței faptul dat, care poate fi demonstrat prin înregistrările audio ale ședinței de judecată.

Consideră că instanța de apel urma să admită cererea de amânare și doar ulterior să examineze cererea de repunere în termen, ce urma a fi argumentată juridic de către avocatul său Ceban Vasile, ce era antrenat în alt proces și era în imposibilitate de se prezenta în ședința de judecată.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Materialele dosarului atestă că copia încheierii contestate a fost recepționată de către Gheorghe Bordei, conform recipisei anexate la materialele dosarului (f.d. 97) la 15 noiembrie 2019.

Din aceste motive, Colegiul constată că recursul declarat la 29 noiembrie 2019 este în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Examinând recursul declarat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea încheierii contestate, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 362 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.

Conform art. 116 alin. (1) - (4) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

Cererea de repunere în termen se depune la instanța judecătorească care efectuează actul de procedură și se examinează în ședință de judecată.

Participanților la proces li se comunică locul, data și ora ședinței. Neprezentarea lor însă nu împiedică soluționarea repunerii în termen.

La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

Art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, statuează că, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

La caz, din materialele dosarului se constată că la 6 noiembrie 2018 Stepan Bumbu a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Gheorghe Bordei și Irina Bordei cu privire la încasarea în mod solidar a datoriei și a dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată.

Potrivit încheierii din 23 aprilie 2019 a Judecătoriei Strășeni, sediul central, ședința de judecată pentru examinarea cauzei în fond a fost fixată pentru 12 iunie 2019 (f.d. 50).

Conform avizelor de recepție anexate la dosar (f.d. 56-59), pârâții Gheorghe Bordei și Irina Bordei au recepționat citațiile pentru ședința de judecată la data de 15 mai 2019.

La 12 iunie 2019 a fost pronunțat dispozitivul hotărârii Judecătoriei Strășeni, sediul central (f.d. 63).

La pronunțarea dispozitivului, Gheorghe Bordei și Irina Bordei, nu au fost prezenți.

Copia dispozitivului hotărârii a fost expediată pârâților Gheorghe Bordei și Irina Bordei la 13 iunie 2019 (f.d. 65).

La 29 august 2019, Gheorghe Bordei și Irina Bordei au depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând repunerea în termen, admiterea apelului declarat, casarea hotărârii și trimiterea cauzei la rejudecare în prima instanță.

Iar, prin încheierea din 30 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea apelanților Gheorghe Bordei și Irina Bordei cu privire la repunerea în termenul de declarare a apelului și s-a restituit cererea de apel depusă de Gheorghe Bordei și Irina Bordei, pe motiv că a fost depus înafara termenului legal, iar instanța a refuzat să efectueze repunerea în termen.

În argumentarea soluției, instanța de apel a invocat prevederile art. 116 alin. (4) din Codul de procedură civilă, menționând că apelanții au cunoscut despre litigiul examinat și, ignorând prevederile art. 56 alin. (3) din Codul de procedură civilă, nu s-au folosit cu bună-credință de drepturile și obligațiile lor procedurale de a se interesa despre desfășurarea ședințelor de judecată sau despre soluția primei instanțe și să declare apel împotriva hotărârii din 12 iunie 2019 a Judecătoriei Strășeni sediul central, în termenul stabilit de legislație.

Astfel, instanța de apel a conchis că depunerea cererii de apel la 29 august 2019 fără a prezenta dovada imposibilității îndeplinirii actului procedural în

interiorul termenului prevăzut de lege, demonstrează o neglijență a obligațiilor procedurale ale apelanților.

Instanța de recurs apreciază ca fiind întemeiată concluzia instanței de apel precum că apelanții au omis termenul de depunere a cererii de apel, calculat în conformitate cu prevederile art. 116 alin. (4) din Codul de procedură civilă.

Respectiv, Colegiul consideră concluzia instanței de apel privind restituirea apelului ca fiind întemeiată și bazată pe aprecierea justă a circumstanțelor de fapt și aplicarea corectă a normelor de drept procedural, în condițiile în care Gheorghe Bordei și Irina Bordei au omis termenul de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască despre pronunțarea dispozitivului hotărârii pe cauza dată.

În sensul dat, se va remarca că recurenții au cunoscut despre acțiunea intentată în instanța de judecată de intimat, astfel că, urmau să întreprindă toate măsurile necesare de a-și proteja drepturile de acces la instanță, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (Popov versus Moldova (nr.2) din 2 decembrie 2005, Ponomaryov versus Ucraina din 3 aprilie 2008, Van Harn versus Germany din 11 septembrie 2007), și de a contesta în termenul legal hotărârea primei instanțe.

Instanța de apel corect a concluzionat că apelanții Gheorghe Bordei și Irina Bordei au recepționat citația expediată de către prima instanță la 15 mai 2019, fapt ce presupune că aceștia au cunoscut cu certitudine despre litigiul în cauză, menționând că nu sunt temeuri de repunere a apelului în termen, termenul fiind omis din motive imputabile doar acestora.

În acest context, instanța de recurs apreciază critic argumentele invocate în cererea de recurs, deoarece acestea poartă un caracter declarativ, nu constituie temei de admitere a recursului și nu indică la ilegalitatea încheierii atacate.

Instanța de recurs reține că, în conformitate cu art. 56 alin. (3) și 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Folosirea cu buna-credință a drepturilor procedurale, prezumă că partea este obligată la interval rezonabil de timp să manifeste diligență și să se intereseze despre dosarul care se află pe rolul instanței și să respecte termenele prevăzute de lege.

Articolele 113 alin. (1) și 10 alin. (1) din Codul de procedură civilă coroborate expres prevăd că dreptul de a efectua actul de procedură încetează o dată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța judecătorească (judecător).

Sanțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

În această privință, Colegiul, de asemenea, menționează că prin prisma jurisprudenței CtEDO (cauzele Melnic versus Republica Moldova din 14 noiembrie 2006 și Ceachir versus Republica Moldova din 15 ianuarie 2008), neprezentarea de către instanța de judecată a motivelor pentru repunerea apelului în

termen sau repunerea neîntemeiată în termenul de apel reprezintă o încălcare a dreptului intimatului la un proces echitabil garantat de art. 6 din CEDO.

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție a concluzionat de a respinge recursul declarat de Gheorghe Bordei și Irina Bordei și de a menține încheierea din 30 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 427 lit. a) și art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Gheorghe Bordei și Irina Bordei.

Se menține încheierea din 30 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Stepan Bumbu împotriva lui Gheorghe Bordei și Irina Bordei cu privire la încasarea în mod solidar a datoriei și a dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Nina Vascan

judecătorii

Victor Burduh

Dumitru Mardari